

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 5312 Pl. ex 1932.

Prea Onoratelor Oficii protopresbiterale, Onoratelor Oficii parohiale, Onoratului Cler și Iubitului Popor credincios din eparhia Caransebeșului!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Consistoriul metropolitan, cu adresa Nr. 272/932 M. din 19 Septembrie a. c., a invitat Consiliul nostru eparhial ca să dispună cele convenite pentru alegerea deputaților pentru Congresul Metropolitan pentru noul period de 6 ani, care începe cu 1 Octombrie 1932.

Drept aceea, în baza decisiunii Consiliului nostru plenar, ținut la data de mai jos, pentru alegerea celor 5 deputați din cler și a celor 10 deputați mireni din eparhia noastră, dispunem următoarele:

I. Pentru alegerea deputaților preoțești se defige ziua de **Joi în 8 Decembrie 1932** și așa preoții din fiecare cerc electoral, **fără a mai aștepta o altă convocare**, au negreșit să se adune încă înainte de ora 11 a. m. în această zi la locul central al colegiului pentru alegerea deputatului preoțesc, anume, în colegiu electoral, alegându-și doi bărbați de încredere și un notar.

După constituirea colegiului electoral se va urma apoi conform celor dispuse în §§-ii 19—26 din „Regulamentul de procedură la alegerea deputaților la Congresului național-bisericesc”.

Cercurile electorale pentru alegerea deputaților preoțești sunt următoarele:

1. *Cercul electoral I Caransebeș*, cu orașul Caransebeș ca loc central al colegiului și căruia aparțin toți preoții din protopresbiteratele Caransebeșului și Mehădiei.

2. *Cercul electoral II Logoj*, cu locul central al colegiului în Logoj, căruia aparțin toți preoții din protopresbiteratele Logoj și Făget.

3. *Cercul electoral III Gătaia*, cu locul central al colegiului în Gătaia, căruia aparțin preoții din protopresbiteratele Buziaș, Ciacova, și cei din comunele dincoaci de graniță din protopresbiteratul Vêrșeșului.

4. *Cercul electoral IV Oravița*, cu locul central al colegiului în Oravița, căruia aparțin preoții din protopresbiteratele Bisericii-albe (afară de preotul din Biserica-albă), Bocșei-montane și Oraviței.

5. *Cercul electoral V Vêrșeș*, cu locul central al colegiului în Vêrșeș, căruia aparțin preoții din protopresbiteratul Panciovei și Vêrșeșului și preotul din Biserica-albă.

De comisari consistoriali pentru conducerea colegiilor electorale se numesc: 1. pentru cercul electoral I Caransebeș, protopresbiterul Andreiu Ghidiu; 2. pentru cercul electoral II Logoj, protopresbiterul Sebastian Olariu; 3. pentru cercul electoral III Gătaia, protopresbiterul Augustin Ghilezan; 4. pentru cercul

electoral IV Oravița, protopresbiterul Virgil Musta; 5. pentru cercul electoral V Vêrșeș, protopresbiterul Traian Oprea.

II. Pentru alegerea deputaților mireni se defige **Duminea din 11 Decemvrie 1932.**

Deci preoșimea parohială va publica cu 8 zile mai înainte, adecă Duminea în 4 Decemvrie 1932 în fiecare biserică, că în Duminea viitoare, adecă în 11 Decemvrie a. c. se va ținea Adunare parohială extraordinară pentru alegerea unui deputat la Congresul mitropolitan.

Cu privire la această publicare, precum și la ținerea Adunării parohiale electorale, agendele oficiului parohial sunt cele cuprinse în §§-ii 14, 15, 16 și 17 din „Regulamentul de procedură la alegerea deputaților pentru Congresul național bisericesc“.

În privința alegerii deputaților mireni sunt a se observa următoarele:

Duminea în 11 Decemvrie a. c., după terminarea sfintei liturghii împreună cu chemarea Duhului Sfânt, în fiecare comună bisericească — filiile la olaltă cu matra — se întrunește Adunarea parohială extraordinară pentru alegerea unui deputat mirean.

Localul pentru Adunarea aceasta poate fi biserica, sau școala, sau altă localitate corespunzătoare.

Adunarea se deschide și lucrează la început sub prezidiul ordinar (parohul local, eventual protopresbiterul sau alt preot), se citește ordinațiunea consistorială de față, se citește lista membrilor Adunării și se aclude la protocol, pentru care protocol servește de formular cel alăturat sub 7.; în fine se constituie Adunarea parohială electorală.

Ora când s'a deschis adunarea se înseamnă la protocol.

Iar celelalte dispozițiuni din regulamentul de procedură pentru alegerea deputaților la Congresul mitropolitan referitoare la alegerea deputatului mirean, sunt următoarele:

§. 28. Adunarea electorală se constituie alegându-și un președinte, doi bărbați de încredere și un notar — apoi procede numai decăt la însuși actul alegerii de deputat, sub conducerea și controlul biroului Adunării.

§. 29. Votarea se face în rândul listei. Numai cei înscriși în listă sunt îndreptățiți la alegere.

§. 30. Ales poate fi acela, care e membru alegător al vre-unei comune parohiale din mitropolia noastră ortodoxă română.

§. 31. Forma votării este cea cu graiu viu, sau dacă cer 20 de alegători, cer secretă cu ședule.

Ora când se începe votarea se notează în protocol.

§. 32. Ordinea votării este aceasta: președintele sau notarul citește din listă cu graiu răspicat și pe rând numele fiecărui alegător; membrii prezenți ai Adunării, cari voiesc să participe la alegere vin în persoană unul câte unul, la masa biroului Adunării în rândul, dupăcum sunt chemați din listă; fiecare din ei își dă votul cu graiu viu, eventual prin ședulă.

Aclamațiunea nu este permisă; de asemenea nu este permis a vota unul în numele altuia, prezent sau absent.

La caz, când alegătorul nu știe întreg numele candidatului, e de ajuns, dacă el va numi sau va scrie numele de familie și caracterul candidatului, așa însă, ca identitatea persoanei să nu vină la îndoială.

§. 33. Notarul sub controlul președintelui și al bărbaților de încredere, petrece în protocolul Adunării voturile date, scriind la fiecare votant numărul curent, numărul din listă, numele alegătorului și în rubrica următoare alăturata, numele celui individ, căruia alegătorul și-a dat votul.

În loc de numele candidatului nu sunt permise semne indicative, alte indicări sau scurtări.

La caz de votare secretă se înseamnă în protocol numai numele alegătorilor, iar ședulele se adună și se păstrează toate pentru actul scrutiniului, ce va urma.

§. 34. După ce vor fi votat după listă toți alegătorii prezenți, se mai așteaptă o jumătate de oră pentru alegătorii cari n'au fost prezenți sub decursul votării și cari venind acum, mai pot vota. După expirarea timpului de jumătate de oră și după ce au votat toți cei-ce s'au prezentat în acea jumătate de oră, se încheie alegerea, însemnându-se în protocol timpul (ora și minutele) încheierii.

§. 35. După încheierea votării, biroul numără voturile, iar la caz de votare secretă, ședulele, cari dacă corespund numărului votanților, se scrutinează desfăcându-se acelea, apoi cetindu-se și numărându-se numele ce le conțin.

Rezultatul votării se înseamnă la protocol în modul cel mai exact, ca să fie evident, câte voturi a întrunit fiecare candidat.

La caz de votare secretă, ședulele după scrutinare se adună toate la oaltă, se numerizează și legate bine se pun sub covertă, iar coverta se sigilează după modalitatea prescrisă pentru sigilarea protocolului, la care ele se alătură.

§. 36. Terminându-se actul alegerii, Adunarea parohială electorală designează pe unul dintre bărbații de încredere, ca să primească protocolul Adunării parohiale electorale după ce va fi în toată forma încheiat și sigilat, și la timpul indicat să-l ducă la locul central al cercului, și să-l prezinte în persoană, comisarului consistorial, făcând acolo parte din colegiul scrutinător pentru cercul întreg.

În cazul, când acest delegat al Adunării parohiale electorale ar fi împiedecat a-și împlini această datorie, are să predeie protocolul celui alt bărbat de încredere ca el să-l prezenteze la timpul și locul indicat.

Despre întreg decursul Adunării parohiale electorale se face protocol, care încheindu-se se autentifică în prezența alegătorilor, apoi se subscrie de președinte, de bărbații de încredere și de notar accludându-i-se lista alegătorilor și eventual și ședulele de votare.

Mai multe coale în protocol se cos la oaltă și capetele firului cosăturii se pun sub sigil.

Protocolul trebuie să aibă pe pagina subscrierilor două sigile întregi, unul al parohiei, altul al președintelui sau al unuia dintre bărbații de încredere.

Sigilarea făcută după alte modalități se înseamnă la protocol împreună cu cauzele ei.

§. 37. Protocolul încheiat, scris și instruit se pune în covertă împreună cu aceluzele lui și coverta se sigilează cu ceară; punându-se cele două sigile prescrise pentru însuși protocolul. Dacă nici președintele, nici bărbații de încredere nu au sigil, pe covertă în amândouă locurile se pune sigilul parohiei. Astfel sigilat protocolul se prevede în loc de adresă cu titlul „Protocolul Adunării parohiale electorale din comuna N.” și se predă bărbatului de încredere designat pentru a-l duce la comisarul consistorial, iar după toate acestea președintele declară adunarea electorală încheiată.

Bărbatul de încredere, respective substitutul său, este dator să prezenteze în persoană protocolul electoral la colegiul de scrutiniiu.

III. Pentru scrutinare se defige ziua de **Duminică în 18 Decembrie 1932.**

În această ziua precis la 11 ore înainte de amezii toți bărbații de încredere, cărora s'au dat la mână protocoalele electorale ale Adunărilor parohiale, se adună la locul central al cercului lor electoral, și anume, în localul designat spre acest scop prin comisarul consistorial; acolo apoi sub prezidiul comisarului consistorial se constituie într'un colegiu de scrutiniiu alegându-și doi bărbați de controlă și un notar.

Constituindu-se colegiul scrutinător, comisarul consistorial desface pe rând toate protocoalele electorale, făind marginile covetelor fără a vătâma sigilele; protocoalele apoi se cetesc cu voce înaltă, se numără sumariile voturilor dintr'ânsele și se scriu în protocolul colegiului.

După-ce s'a terminat scrutinarea protocoalelor prezente, întrucât acelea nu s'ar fi prezentat din toate comunele, ce aparțin cercului de scrutiniiu, se mai așteaptă o jumătate de oră, în decursul căreia se mai scrutinează cele intrate în acest răstimp și cu aceasta scrutiniiul se încheie.

Protocoalele electorale, cărora le lipsesc recerințele formale, prescrise prin regulament, precum și cele sosită pe altă cale sau după terminarea scrutiniiului, nu se iau în considerare, dar se acclud separat la protocol, spunându-se în protocol cauza, pentru care nu s'au putut considera.

Covetele se anexează la protocoale.

Pentru purcederea mai de parte la scrutinare, sunt de a se observa strâns cele dispuse în §§-ii 39, 40 și 41 din numitul regulament, iar acești paragrafi sună precum urmează:

§. 39. După examinarea, numărare și sunarea voturilor din întregul cerc electoral se constată rezultatul final, și acel individ, care a întrunit cele mai multe voturi se proclamă ales deputat congressional.

La caz când doi au în majoritate voturi egale, între ei decide soartea executată la moment și cel favorit de soarte se proclamă deputat.

§. 40. Pentru deputat ales se face în prezența colegiului de scrutiniiu un credințional, care numai decât se subscrie de comisar și de toți membrii colegiului de scrutiniiu.

Credinționalul se trimite alesului deputat acolo, unde acela se află cu locuința pe calea cea mai sigură și fără amânare, sub speciala îngrijire a comisarului. Expedarea pe calea poștală se face cu recomandare.

§. 41. Despre toată lucrarea colegiului de scrutiniiu se face protocol special, care după încheiere se autentifică și se subscrie întocmai ca credinționalul, de comisar și de toți bărbații de încredere.

După aceasta comisarul consistorial declară încheiată misiunea colegiului de scrutinii, iar protocolul acestuia dimpreună cu toate celelalte acte electorale, le așterne în 24 de ore Consiliului eparhial sub acoperire pe lângă raport, în care arată, că credințianul l-a transpus alesului deputat, indicând și modul transpunerii.

IV. Agendele comisarului consistorial sunt normate în §-ii 9, 10, 11 și 12 din regulamentul de procedura pentru alegerea deputaților la Congres, cari paragrafi sună precum urmează:

§. 9. Comisarul consistorial e președintele biroului în colegiul de alegere, respective de scrutinii — el designează localul pentru actul alegerii, respective al scrutiniului, deschide și închide ședințele conduce afacerile și consultările, enunță rezultatul votării, respective al scrutiniului și grijește pentru ordinea bună în colegiu.

§. 10. Comisarul consistorial, care se află împiedecat a-și împlini misiunea sa, face numai decât arătare la Consiliul eparhial, restituind tipăriturile, ce i-s'au comunicat, sau îngrijindu-se, ca acelea în ziua alegerii, respective a scrutiniului, să fie la dispozițiunea biroului.

Ne urmând dela Consiliul eparhial denumirea altui comisar până la ziua alegerii, respective a scrutiniului, — sau întreprinzând împiedecarea comisarului numai în momentul suprem, chiar la alegere sau la actul scrutiniului, membrii colegiului electoral preoțesc respective ai scrutiniului mirenesc, aleg un suplent al comisarului consistorial, care îndeplinește toate agendele comisariale.

§. 11. Împiedecare pentru comisarul consistorial se ivește, între altele, îndată ce la votare, respective scrutinare se observă, că și numele lui ocure în rândul candidaților de deputat pentru acel colegiu, respective cerc, el însă poate delătura pedeca prin declarațiunea, că nu reflectează la eventualul mandat de deputat, care declarațiune se petrece numai decât la protocolul de alegere, respective de scrutinii, și atunci alegerea, respective scrutiniul se continuă sub presiunea lui.

Dacă cu toate acestea, majoritatea voturilor ar întruni-o comisarul consistorial, alegerea se consideră de nulă, și în colegiul preoțesc imediat se efectuează alegerea nouă, la care însă pentru comisarul consistorial nu se poate vota; iar colegiul de scrutinii nu estradă credințian, ci subșterne actele la Consiliul eparhial, ca să ordoneze alegere nouă.

§. 12. Comisarul consistorial, eventual substitutul său, terminând actul alegerii, respective al scrutiniului așterne Consiliului eparhial protocolul colegiului, într'una cu toate actele conform §. 25 respective §. 41.

V. Misiunea de comisar consistorial este onorifică și de aceea nu se poate pretinde nici diurne, nici spese de călătorie.

VI. Pentru deplina orientare a preoțimeii, Adunărilor parohiale, comisarilor consistoriali precum și a bărbaților de încredere, urmează la finea acestei ordinațiuni împărțirea diecezei în cele 10 cercuri electorale pentru deputații mireni, cu numirea comisarilor consistorial și a locurile de scrutinii.

VII. Cătră acestea vi-se aduce la cunoștință, că numai acelea proteste pot fi luate în considerare, cari au intrat la presiunea Congresului în termen de 15 zile dela scrutinare, respective pentru preoți, dela alegere.

VIII. Preoțimea parohială va publica această ordinațiune în Duminicile din 5 și 12 Decembrie 1932 poporului adunat în s. biserică, îngrijind de timpuriu, că în ziua alegerii, în Adunarea parohială, să fie la îndemână lista alegătorilor verificați și sigilul parohial, precum și formularul de protocol, ce se trimite fiecărei comune matere împreună cu ordinațiunea de față.

IX. În fine se observă, că la Adunarea parohială electorală numai membrii Adunării ai comunei bisericăștii respective pot lua parte, și prin urmare aceia, cari nu sunt membri, nu pot fi de față la votare, și respective în decursul votării.

După aceasta vă recomandăm tuturor, ca să alegeți de deputați bărbați maturi și luminați, creștini devotați binelui de comun, iubitori de pace și de atât doritul progres, precum și comprobați prin fapte, că sunt cu alipire neclătită cătră biserică și instituțiunile ei apostolice și canonice.

Caransebeș, din ședința secțiilor unite ale Consiliului eparhial, ținută în 24 Octomvrie 1932.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Împărțirea diecezei în 10 cercuri electorale pentru deputații mireni.

Nr. cercului electoral	Locul scrutinului	Numele comunelor aparținătoare acestui cerc electoral	Numele și conumele comisariatului consistorial
I.	Caransebeș	Caransebeș, Bolvașnița, Borlova, Buchin, Cârpa, Cicleni, Dalci, Poiana, Prisian, Rueni, Turnu, Zervești, Zlagna, Verciorova, Iaz, Ohababistra, Cireșa, Ciuta, Crâjma, Mal, Glimboca, Marga, Mărul, Obreja, Var, Zăvoi, Voislova cu filia Valeamare, Rusca-montană cu filia Ruschița, Teregova, Petroșnița, Buceșnița, Goleț, Vălișoara, Ilova, Slatina, Sađova, Armeniș, Feneș, Rusca, Luncavița și Veredin.	Aurel Moaca consilier-referent eparhial în Caransebeș
II.	Logoj	Logoj, Silha, Hezeriș, Tapia, Harmadia, Cireșu, Cireșu II, Măguri, Criciova, Criciova II, Nădrag, Crivina, Jdioara, Sacul, Jena, Gavojdia, Logojel, Oloșag, Honorici, Satul-mic, Herendești, Hodoș, Boldur, Sălbăgel, Zgribești, Dragomirești, Scăiuș, Remetea-Pogănici, Zorlențu-mare, Visag, Bărbosu, Dezești, Furlug, Sacoșul-unguresc, Sinersig și toate comunele bisericești ale protopresbiteratului Făgetului.	Dr. George Dobrin fost prefect și senator, avocat în Logoj
III.	Gătaia	Jebel, Folea, Opațița, Berecuța, Bîrda, S. George, Sculea, Șoșdia, Șipet, Cadăr, Dubos, Blajova, Berini, Cerna, Stamora-română cu filia Liebling, Icloda, Unip, Uliuc, Dragșina, Sacoșul-turcesc, Vucova, Chevereșul-mare, Sărbova, Hîtiș, Racovița, Căpăt, Buziaș, Silagiu, Iersig, Vermeș, Valeapai, Duleu, Valea-mare, Clopodia, Ferendia, Pizeș, Gătaia, Măureni, Gherman, Jamul-mare, Dejan, Gherteniș, Lățunaș, Ramna, Jidovin, Șemlacul-mare și toate comunele bisericești din protopresbiteratul Ciacovei.	Dr. Vasilie Loichița profesor univ. în Cernăuți
IV.	Sasca-montană	Sasca-montană și Sasca-română, Macoviște, Ciclova-montană și Ciclova-română, Iladia, Socolari, Potoc, Slatina, Bogodiu, Boșneag cu filiile Padina-Metei și Carlsdorf, Cărbunari, Năidaș, Șușca, Pojejena-română, Coronini, Gornia-Liubcova, Bărzasca, Sichevița.	Dr. Mihail Groșianu fost senator și avocat în Timișoara
V.	Oravița	Anina, Oravița-montană și Oravița-română, Broșteni, Greovaț, Mărcina, Varadia, Cacova, Răchitova, Ticvaniul-mic, Ticvaniul-mare, Agadici, Măidan, Forotic, Comoriște, Caiina, Cărnecea, Secaș și Ciudanovița, Iam, Ciorda, Vrani, Răcăjdia, Iertof, Vrâniuț, Petrila, Ciuchici, Nicolinț, Rusova-n., Rusova-v., Bărliește și Mircovăț.	Dr. Petru Cornean fost prefect și senator, avocat în Oravița-montană
VI.	Bocșa-montană	Bocșa-română și Bocșa-montană, Vășiova, Recița-română și Recița-montană, Moniom, Călnic, Terova, Doman, Cuptoare, Văliug, Gărliește, Gornia, Giurgiova, Jitini, Dognecea, Ocna de Ier, Surduc, Doclin, Biniș, Zagujeni, Jupa, Prisaca, Căvâran, Tincova, Maciova, Peștere, Mutnicul-mare, Ohaba-mutnic, Zorlențu-mic, Ruginosu, Ruginosu II, Valeaboului, Rugi, Ohabița, Delinești, Apadia, Valeadeni, Brebul, Ezeriș, Soceni și Târnova.	Dr. Aurel Oprea avocat în Bocșa-montană
VII.	Bozovici	Bozovici, Prilipeț, Bănia, Gârbovăț, Dalboșeț, Șopotul-nou și Șopotul vechi, Lăpușnic, Mocerîș, Prigor cu filia Putna, Rudăria, Pătaș, Borloveni-vchi, Borloveni-noi, Mehadica, Globucraiova, Lăpușnicel, Părvova, Iablanița și Petnic.	Damaschin Stroca prim-ing. silvic în Com. de avere în Bozovici
VIII.	Mehadia	Mehadia, Plăvișevița cu filiile Tisovița și Baia nouă, Ogradena cu filiile Ogradena nouă și Dubova, Eselnița, Orșova, Jupainic, Tufări cu filia Coramnic, Topleț cu filia Bărza, Pecenișca, Valeabolvășnița, Cornea, Cuptoare, Crușovăț, Domașnia cu filia Canicea, Cornereva, Bogoltin, Plugova și Globurău.	Dimitrie Sgăverdia secretar cons. în Caransebeș
IX.	Satul-nou	Alibunar, Uzdin, Seleuș, Petrovasela, Dobrița, Satul-nou, Giogoni, Ofcea, Iabuca, Doloave, Mramorac, Deliblata, Cubin, Omolița și Panciova cu filia Franzfeld.	Nicolae Șofariu invățător în pens. în Petrovasela
X.	Vêrșet	Vêrșeț, Straja, Oreșăț cu filia Parța, Biserica albă cu filia Langenfeld, Grebenaț, Coștei, Voivodinț, Iabuca cu filia Mesici, Jamul-mic, Mărghita-mare, Marcoveț, Ritișor, S.-Ianăș, Sălcița, Srediște-mică, Vlaicovăț, Nicolințu-mare cu filia Carlsdorf și Săn-Mihai.	Gavrilă Mihailov colonel în pens. în Vêrșeț

Pe pământul făgăduinței...

— Note de drum —

De ing. **Petru Fotoc**

Bucătăria vapoarelor este esecelentă, mâncările se prepară după rețeta orientală. Se servește multă legume, orez, carne de oaie și vițel, pregătită cu unt de lemn, apoi pește, pâine bună, fructe în toată forma, brânzeturii, cafea, lapte, ceai, băuturi spirtuoase, — fabricate direct pentru trebuințele papoarelor, ca să poată fi conservate, — apă minerală și dulce. Toate păstrate în frigorigere, iar de rezerve, se îngrijesc porturile. Odată ni-s'a servit ciorbă numai din capete de pește, par'că adunaseră toate capetele din vr'o *chirhanală*. Apa mării, sărată *morugă*, chiar și la alimentarea mașinelor se folosește numai după filtrare, ca sarea, care s'ar așeza, să nu pricinuiască complicații în pereții cazanelor. Chelnerul te invită la masă cu *gongul* de metal. Îți ocupi locul, pe care ți-l'ai ales în ziua și la masa primă, dacă a-i fost grăbitor sau cel rămas liber, dacă a-i luat-o pe îndelete și îți stimperi foamea cu ce se servește la dejun, prânz, ojină și cină, iar beuturi îți comanzi după plăcere.

În biletul de clasa I. și a II., se cuprinde și costul viptului, la clasa III., nu, dar pot și acești călători să-și procure contra cost, din hrana echipajului. Atât clasa I. cât și a II., au restaurant separat. Inchinătorii noștri, țărani și călugării, pe fața de masă curată ca zăpada și întinsă pe vre-o laviță, ladă ori altă piesă potrivită de pe bord, așezau merindea adusă de acas, și cum se împrietenisera așa în cete, se ospătau cu măruntaele străiților și se cinsteau cu ce ascundea plosca, umplută mai adinioară la restaurantul vaporului, că conținutul din Ardeal se gătase. Apa dulce, mergea pe gratis.

La capătul de masă, unde ne-am fost ocupat loc, noi cei din o societate mai intimă, la plecarea din Constantinopol, s'a așezat și o turcoaică — modernă, — doamna unui secretar de legăție din Cairo. Conversația cu dânsa era foarte anevoioasă, că ea vorbea numai limbi, pe cari nu le cunoșteam iar noi. Odată vrea să știe, ce carne se servește. Un prieten, se cugetă — dicționarul nu era la îndemână — și ca bun caricaturist, desemnează un cap de oae. După explicații complicate, s'a născut apoi o glumă bună, că doamna se credea a fi ea înfățișată prin capul blândului animal.

Călătorii din clasa I. și a II., sunt plasați câte 2 sau 4 într'o cabină foarte confortabilă, iar cei de clasa III., în dormitoare comune,

spățioase și curate, dar cu puțină lumină și cu paturi fără rufăia necesară.

Cu încetul se ridică și ceața dinineței de 26 Septembrie. Pe bord mulțimea ge.mantanelor și a desagilor, lumea se înghesuște la esire. Fotograful *Adler* dela Tușnad, împreunăcălător, abea grija să nu sutere vre-o pagubă în țujinele de sticlărie, împreună cu zanatul său, pentru a cărui esercitare și esplotare, ni-s'a atașat și el noauă. Nu regreta osteneala, că i-s'a dovedit de rentabilă afacerea. Un alt inchinător, tot de confesiune mosaică, *croitor de meserie* și domiciliat în București, cu nevasta și un drăguț de băețel, au plecat și ei la drum cu noi. Când stam înaintea debarcaderului, grija de multa sa bagajă, pe care n'o observaserăm până atunci. Urma și el o dorința a sufletului lui, — să-și cerceteze rudeniile, cu acest prilej, dar n'a plecat gol, ci a luat cu sine, câteva lazi cu sticlă de oglinzi. Auzise că aici se plătesc bine și nici nu se capătă. Noi venisem, să ne proșternem numai sufletele. Întâlnim corăbii cu pânze întense, cari deservesc transportul local ori merg cu pescarii, cari departe de țarm își încearcă norocul în căutarea vânatului. Asemenea cutărui descoperitor de continente noi, ne îndreptăm privirele spre răsărit. Da, că ce se vede e pământul sfânt, e pământul făgăduinței, calea profeților. E credință, poezie, istorie și realitate, împletite într'un mănunchiu. E ora 8 și după ceasul nostru și cel local.

Descălecăm în portul Palestinei...

(Urmează)

Alexandru cel Bun. (1400-1432).

La cinci sute de ani dela moartea Lui.

De: Prof. C. Rudnean.

În viața zilnică omul trudit trece adeseori pe lângă cele mai sfinte lucruri — sunt fapte demne de comemorat fiindcă sunt pline de pietate... Cultul oamenilor mari e necesar fiecărui popor — fiindcă oamenii mari ne îndeamnă la fapte pline de idealism — ne inspiră entuziasm pentru ideal. Trecutul nostru istoric e semănat cu atâtea fapte creștinești — încât fiecare cercetător istoric simte fiorii vieții creștinești. Trebuie să-l iubim fiindcă, trecutul istoric, e identificarea marilor aspirații ale poporului nostru — iar pentruca să-l iubim, e necesar să-l și cunoaștem, în spiritul lui, exprimat prin literatură, artă, moravuri și tradiție.

Istoria națională ne luminează pas de pas.

Și'n istoria noastră națională avem exemple pe cât de frumoase, pe atât de înălțătoare. Unul dintre vovezii români, cari a întreținut focul sfânt al națiunii și culturii noastre a fost și Alexandru cel Bun. Alexandru cel Bun face parte din familia Mușatinilor, care a jucat un rol deosebit în istoria Moldovei. Familia Mușatinilor își are originea, dela boerul *Stefan* care figurează în pomelnice cu numele de „**Costea**“ care era înrudit cu Bogdan și

care ținea în căsătorie pe o fiică sau rudenie a lui cu numele „**Mușata**“ (*Margareta*) și astfel s'au pus bazele dinastiei Bogdan Mușatinilor. Din această familie avem pe voievozii Moldovei cari au domnit, pe *Petru* (1378—91) lui îi urmează fratele său *Roman* (1391—94) și după el *Ștefan* (1394—1400). Fiul lui Roman Mușatin a fost Alexandru cel Bun care s'a urcat pe tronul Moldovei la 23 Aprilie 1400. În acest timp Moldova era bătuită de-o îndoită criză: una *politică* și alta *bisericească*. Intre претенții la domnie erau lupte continue, de cari profitară Polonia pentru a se amesteca tot mai mult în conducerea țării. Sub raport bisericesc Moldova era în conflict cu Patriarhia dela Constantinopol, care a adus la excomunicarea întregii țări.¹⁾ Moștenirea pe care o primia Alexandru cel Bun era dintre cele mai grele, și pentru ca țara să se poată așeza și reface, avea lipsă de o *refacere* liniștită, cuminte și cât mai îndelungată, ceea ce văzu și înțelegea noul domn. De aceea cea dintâi grijă a sa a fost să înlăture cele două crize, cari frământau țara. Conflictul dintre biserica Moldovei și patriarhia din Constantinopol era prin materia sa mai delicată și mai păgubitor pentru viața sufletească a poporului moldovenesc. Alexandru cel Bun prin tactul său deosebit, prin firea sa pacinică, a știut să aplaneze conflictul și să redea Moldovei liniștea de care avea nevoie. Conflictul cu patriarhia din Constantinopol datează de mai înainte. Cea dintâi știre despre organizarea bisericii o găsim la 1370 cu prilejul înființării episcopiei catolice la Siret. Domnul țării *Lațcu*²⁾ în vremea propagandei călugărilor minorități și din interes a trecut la catolicism și a cerut Papei să instituie un episcop în Moldova. Dintr-o scrisoare a papei Urban V-lea către episcopii din Polonia și Boemia în care-i întreabă dacă domnul moldovean e sincer și statornic în credința catolică, din aceasta se vede că Moldova era în acest timp sub jurisdicțiunea diecezei ortodoxe din Halici³⁾. Așadar la 1370 Moldova n'avea o organizație bisericească proprie. Imprejurarea care a determinat înălțarea episcopiei de Halici la situațiunea de mitropolie, a fost intervenția regelui Poloniei, Cazimir III-lea care era stăpân pe *Galiția* și *Lodomeria*. Aceste provincii erau sub stăpânirea bisericii rusești din Kiev. Pentru a le scoate de sub jurisdicțiune, regele Poloniei ceru patriarhului din Constantinopol, ca episcopia de Halici să fie făcută mitropolie. În actul patriarhal se spune, că la sfințirea episcopului ca mitropolit din Halici să fie ajutat de mitropolitul Țării Românești. Aceasta înseamnă că în Moldova în acest timp, n'a fost o organizare bisericească și noul episcop de Halici era sprijinit în misiune de mitropolitul de Târgoviște. După moartea lui Lațcu se produse o reacțiune a ortodoxiei împotriva catolicismului din Moldova. Lațcu nu avea urmași bărbătești și la tronul țării, a fost adus un prinț dintr-o dinastie lituană *Iurg Koriatovici*, care urma să facă o politică bisericească ortodoxă⁴⁾. Acestui domnitor numit și *Iuga* îi atribue cronicarii moldoveni, îndeosebi Grigorie Ureche⁵⁾ înființarea mitropoliei Moldovene. Ei ne dau chiar numele primului mitropolit „*Teoctist*“, noua mitropolie s'ar fi

intemeiat cu aprobarea patriarhiei din *Ohrida*. E foarte probabil spune un istoric român ca mitropolia Moldovei să se fi înființat în timpul lui Iuga, care fusese adus la domnie, pentru a proteja pe ortodocși. Era și în firea lucrurilor ca acest domn să se gândească mai întâi a da țării o organizare bisericească proprie, care era după concepția timpului, un semn al independenței politice. Știrile date de Ureche se bazează pe tradiție, iar numele primului mitropolit „*Teoctist*“, îl găsim numai pe timpul lui Ștefan cel Mare⁶⁾.

Mitropolia, trebuia să obțină blagoslovenia dela Patriarhie — fiindcă Patriarhul e supremul șef al bisericii ortodoxe. E admisibilă azi părerea, că dreptul mitropoliei românești a fost confirmat de către patriarhia bulgară.⁷⁾ Această aprobare obținută de mitropolitul Moldovei, n'a fost confirmată de Patriarhia din Constantinopol care din această cauză a afurisit peste puțin timp întreaga țară. În 1390—95 se amintesc în Moldova 2 mitropoliți: *Iosif* la *Cetatea Albă* și *Meletie*, acărui scaun de reședință e necunoscut. Aceasta e origina neînțelegerilor dintre Biserica din Moldova și patriarhia Constantinopolului. Patriarhul din Constantinopol, care se pretindea ecumenic, nu voia să recunoască bisericii organizarea, cu aprobarea celorlalte patriarhii. Mitropolitul Moldovei, n'a fost recunoscut de forul suprem al Bisericii de Răsărit. Conflictul cu Moldova se ivi la 1387 în timpul domniei lui Petru

După moartea mitropolitului, domnul Moldovei, designă pe *Iosif* episcop de Cetatea Albă, care în această calitate fusese hirotonit de mitropolitul Antonie de Halici. El trebuia să fie confirmat și de patriarh. — La 1390 patriarhul trimite delegați în frunte cu *călugărul Teodosie*, ca să aplaneze conflictul, dar nu reuși. Condițiile de împăcare erau prea grele, puse de patriarh, ele nu puteau fi primite de Domn. Patriarhul numi un grec cu numele *Ieremia* ca mitropolit al Moldovei, dar el n'a fost primit de Domnul Moldovei⁸⁾ —

Ștefan Mușat urmașul lui Petru, trimise pe proto-popul Petru, cu misiunea de a cere recunoașterea lui Iosif ca mitropolit și ridicarea blestemului deasupra țării. Aceste cereri n'au fost satisfăcute. Patriarhul l-a impunit pe protopopul Petru cu conducerea bisericii din Moldova în calitate de *erarh*, până la noi dispozițiuni.

Acesta nu se simțea îndreptățit la o astfel de misiune deoarece știa, că în țară se află un conducător bisericesc. Conflictul dintre Biserica Moldovei și patriarhia din Constantinopol a dăinuit până la urcarea pe tron al lui Alexandru cel Bun.

(Va urma).

ȘTIRI

Hirotonire. Prea Sfințitul Domn Episcop a binevoit a face Sâmbătă, Duminecă și Luni următoarele hirotoniri de preoți: *Vichentie Ștepanescu* pentru parohia *Târnova* și *Dimitrie Blidariu* pentru parohia *Valeu-mare—Pogonici*.

6) V. N. Dobrescu: Întemeierea Mitropoliilor, București, 1906 pp. 79—80

7) V. Dobrescu p. 76, care admite existența Mitropoliei depe timpul lui Iurg, întărită de patriarhatul din Târnova.

8) N. Dobrescu: Istoria Bisericii Române, București 1929 p. 20.

1) C. Marinescu: Înființarea mitropoliilor în Țara Românească și Moldova și N. Dobrescu: Istoria Bisericii române, București, 1923 pp. 20—21.

2) N. Iorga: Istoria Bisericii Românești. Vol. I Văleni de Munte, 1908 pg. 34.

3) Idem ibid. pag. 34.

4) Ibid. pg. 36.

5) Kogălniceanu: Letopisește, I. p. 136.

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron a binevoit a conferi cu data de 24 Octomvrie 1932 gradul de Protosinghel Părintelui Gherasim Luca, drept răsplată pentru reușita misiunii ce l-a încredințat în anul 1930 de a lucra pentru fondarea unei Biserici-Cămin Române în Ierusalim pe terenul de 1208 mp. ce are Patriarhia în centrul Ierusalimului.

Părintele Protosinghel cât a stat în Ierusalim pentru pregătirea acestor lucrări a avut fericirea, ca din modesta sa avere particulară să achiziționeze tot pentru scopurile de mai sus un teren de 9999 mp. pe malul Iordanului, pe locul unde s'a botezat Domnul nostru *Isus Christos* și al doilea loc de 3800 mp. la Nazaret-Tavor, lângă Cetatea lui Ahav.

500 de ani dela moartea lui Alexandru cel Bun s'au comemorat Duminică în Octomvrie a. c. În prezența elevilor tuturor școalelor, în biserica noastră catedrală s'a săvârșit parastas pentru acest Voevod, care prin blândetea și tactul său și-a câștigat numele de Bun. La parastas s'a cetit pomelnicul familiei acestui domn și s'a rostit un panegiric compus de Sfântul Sinod. La sfânta liturgie și parastas a cântat corul bărbătesc al Catedralei. Liturgia de Dima, condusă de profesorul Constantin Vladu, a atras și de astădată admirația și dragostea credincioșilor.

Parastas. Implinindu-se șase săptămâni dela trecerea la vecinicie a vrednicului preot *Liviu Corneanu* al Caransebeșului, în biserica Sfântului Ioan s'a oficiat eri parastas pentru fericitul adormit în Domnul. La parastas a luat parte familia răposatului, părinții și frații, preoții din oraș, membrii din Consiliul eparhial, o seamă de intelectuali și stimători ai răposatului preot.

Pentru locul de închinare „Piatra Scrisă“ de lângă comuna Armeniș au mai dăruit: episcopul George Arjoca din Bocșa-montană 100 lei, institutul de bani „Bocșana“ 60 lei, L. Gașpar din Bocșa-montană 40 lei și I. Stancovici din Vasiova 40 lei, care sume s'au predat destinațiunei cu mulțumită.

Tratatul anglo-sovietic a fost denunțat. Marea Britanie a denunțat acordul său comercial cu sovietele; în consecință orice comerț dintre cele două state încetează de a fi reglementat, și aceasta cu 17 Aprilie 1933. Anglia este totuș dispusă a începe pertractări noi

Conspectul

„Manualele de religie pentru învățământul primar“, publicat în „Biserica ortodoxă română“ Revista sfântului sinod, are în locul prim:

Cărțile de Religiiune

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea

intocmite după Programa analitică ministerială și aprobate de Consiliul Eparhial ort. rom. a Caransebeșului cu ord. Nr. 4482 din 4 August 1921, pentru:

1. Școalele de copii mici și clasa I a școalei primare Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școalei primare „ 10.—
3. Clasa IV a școalei primare „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școalei primare „ 15.—

Editate de **Librăria Diecezană, Caransebeș.**

Redactor responsabil: Nicolae Cornean.

Tribunalul Caransebeș secția cf. minieră.

Nrul 1590/1928 cf.

Extras din publicațiunea de licitație.

În urma cererei de executare făcută de următorul Dr. Iosif Abraham avocat în calitate de curator al masei falimentului „Victor Collarini“ contra următorul Victor Collarini Tribunalul a ordonat licitațiunea din nou, în baza supraofertei în ce privește $\frac{2}{3}$ părți din mină „Lajos“ situată în comuna Vârciorova înscrisă în cf. minieră veche din circumscripția Tribunalului vol. I. pa. ina 106 $\frac{2}{3}$ parte din mină „Ilca“ situată în comuna Vârciorova înscrisă în cf. minieră veche vol. I. pagina 110 asupra $\frac{2}{3}$ parte din 23 (douăzeci și trei) permise de explorare cu Nr. 270/1870, 1371/1880, 909—916/1881, 2648—2650/1908 și 2505/10 din 1905 referitoare la teritoriile din comuna Vârciorova numită „Valea Petroasei și Valea Broșteni“ înregistrate la Inspectoratul V minier din Oravița al căror preji de strigare va fi 11.000 lei pentru lichidarea averii falimentare.

Licitațiunea se va ține în ziua de **21 Noemvrie 1932 ora 9 a. m. în localul oficial al Cf.** depe lângă Judecătoria mixtă Caransebeș ușa Nr. 13.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numărar sau în efect de cauzie socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881 § 21 legea XL. 1908.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întrăgească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25 XLI. 1908).

Caransebeș la 8 Octomvrie 1932.

Dr. B. Stuibler mp. judecător.

V. Băloi mp. grefier.

pentru conformitate:

V. Băloi mp. grefier.

Immosiere

scrise pe hârtie velină, curat, cetăț,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.

Obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană**

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș